Yttrande över Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet.

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har av Rotel II – Hälso- och sjukvårds-, innovations- och kulturroteln, getts möjligheten att yttra sig över behovet av mer jämlik primärvård i hela länet.

Ärendet

I motionen framförs att en etableringsstrategi för mer jämlik tillgång till primärvård i hela länet behövs. Detta borde ske genom att höja den andel av ersättning till vårdcentraler som baseras på Care Need Indes (CNI), utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg för vårdcentraler, justera listningssystemet så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden och utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningar med ett uppdrag att arbeta uppsökande gentemot befolkningen i närområdet samt skapa bättre förutsättningar för samverkan med lokalsamhället.

Förvaltningens yttrande

Utredningen SOU 2019:4 Digifysiskt vårdval (Göran Stiernstedts utredning) som hänvisas till i motionen har överlämnats till regering och riksdag och beslut har ännu inte fattas utifrån utredningens förslag. Region Stockholm har en beställar-/utförarmodell som innebär att hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har ett övergripande ansvar för de olika behov som befolkningen inom Stockholms län har. SLSO är en av många vårdgivare som via avtal med HSN bedriver vård till innevånarna och det är dessa avtal som styr vilka vårdtjänster som SLSO kan erbjuda.

Förslag till beslut

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att avge Yttrande över Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet enligt ovanstående, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektör

Martin Forseth
Verksamhetsområdeschef Primärvård

ANKOM SLSO 2019-10-24
dnr SLSO 19-2095

Region Stockholm

REMISS

2019-10-24

RS 2019-0995

Rotel II – Hälso- och sjukvårds-,
innovations- och kulturroteln

Stockholms läns sjukvårdsområde
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Södertälje Sjukhus AB

Ärende:

Remiss - Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl. (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

---

Yttrande från berörd nämnd/styrelse senast: **2020-05-29**

Handläggare: **Lovisa Montin**

Yttranden skickas till regionledningskontorets registrator:

E-post: registrator.lsf@sll.se

Adress:
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm

Internadress:
Regionledningskontoret, Registraturen, Landstingshuset

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Region Stockholm
2019 -10- 15
Dnr. RS 2019-0995
2019:53

MOTION

2019-10-15

Motion av Talla Alkurdi (S) mfl om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Tillgången till vård i nära anslutning till hemmet är av stor vikt för att kunna erbjuda invånarna en tillgänglig och jämlik vård. Detta gäller särskilt inom den nära vården i form av till exempel vårdcentraler, barnavårdscentraler och mödravårdscentraler.

Införandet av vårdvalsmarknader inom 39 olika vårdområden har väsentligt försvårat möjligheten att styra vårdutbudet så att tillgång till vård finns i hela länet efter behov. Detta då vårdvalen innebär en fri etableringsrätt för vårdbolagen och då det moderatledda styret sagt nej till att låta det offentliga ta ansvar för att så kallade vita fläckar i vårdutbudet inte uppstår. Att vårdvalet försvårar för en behovsbaserad och jämlik etablering av vårdgivare konstaterades även nyligen av Göran Stiernstedt i slutbetänkandet av utredningen "Styrning för en mer jämlik vård". I utredningen föreslår Stiernstedt åtgärder för en mer jämlik etablering såsom rekommendation att i högre utsträckning använda ersättningssystemet för att främja en jämlik etablering.

I Göran Stiernstedts utredning föreslås även att regionerna ska se till att de invånare som inte gör ett aktivt val av vårdcentral automatiskt ska tilldelas en vårdcentral nära bostaden. Som argument för detta nämns att det finns en stor grupp individer med stora förväntade vårdbehov men som av olika anledning söker för lite vård. Att se till att även dessa individer är listade på en vårdcentral är därför viktigt ur ett jämlikhetsperspektiv. I Stockholm beräknas idag cirka 9 procent av invånarna vara olistade, det vill säga att de inte aktivt valt att lista sig på en vårdcentral. Införandet av denna form av så kallad passiv listning måste självklart ske på ett sätt som bibehåller patientens rätt att fritt välja vårdgivare.

I samband med införandet av vårdvalet togs det så kallade områdesansvaret för vårdcentralerna bort. Ett återinfört områdesansvar skulle dels kunna innebära att en vårdcentral inom ett begränsat geografiskt område återigen får ansvar över de patienter som inte aktivt listar sig på en vårdcentral. Detta skulle då gälla till att patienten eventuellt väljer att lista sig på en annan vårdcentral. Vidare skulle

områdesansvaret kunna innebära att samma vårdcentral får ett utökat uppdrag för uppsökande arbete i närområdet, samverkan med lokalsamhället samt behovsanalyser kring hälsotillstånd och förekomsten av sjukdomar och diagnoser inom det geografiska området. Ett återinfört områdesansvar skulle kräva en ökad ersättning till de vårdcentraler som får detta uppdrag.

För oss socialdemokrater är det självklart att vård ska finnas efter behov i hela länet. Vi är även mycket kritiska till att det moderatledda styret överlämnar ansvaret för en jämlik tillgång till vård till marknaden och menar att detta strider mot hälso- och sjukvårdslagens intentioner om att den med störst behov ska ges företräde till vård. Ska primärvården kunna främja en jämlik hälsa bland befolkningen måste även primärvården få resurser, mandat och förutsättningar att arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige besluta:

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta fram en etableringsstrategi för att åstadkomma en mer jämlik tillgång till primärvård i hela länet

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att höja den andelen av ersättningen till vårdcentralerna som baseras på Care Need Index (CNI), för att säkerställa att husläkarmottagningar med större förväntade vårdbehov utifrån socioekonomiska indikatorer ges tillräckligt med resurser

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg för vårdcentraler i de delar av länet som kan betraktas som glesbygd

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att justera listningssystemet så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningarna med ett uppdrag att arbeta uppsökande gentemot befolkningen i närområdet samt skapa bättre förutsättningar för samverkan med lokalsamhället

Stockholm den 10 oktober

Talla Alkurdi (S)

Petra Larsson (S)

Daniel Carlstedt (S)